

عنوان مقاله:

ریزگرد و کانون های آن: مبانی و روش های شناسایی و تثبیت این کانون ها با نگرش ویژه به دشت خوزستان

محل انتشار:

دوفصلنامه رسوب شناسی کاربردی، دوره 7، شماره 14 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسندگان:

سیده اکرم جویباری - دانشجوی دکترا رسوب شناسی و سنگ شناسی رسوبی، دانشگاه هرمزگان، بندرعباس

پیمان رضائی - دانشیار گروه زمین شناسی، دانشکده علوم پایه، دانشگاه هرمزگان، بندرعباس

فریدون سلیمانی - استادیار بخش تحقیقات حفاظت خاک و آبخیزداری، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان خوزستان

حمید داوودی - مدیریت اداره خدمات فنی و محیط های تحقیقاتی پژوهشکده حفاظت خاک و آبخیزداری

خلاصه مقاله:

پدیده ریزگرد از مهم ترین چالش های زیست محیطی جوامع امروزی می باشد. شناخت این پدیده و راهکارهای مقابله با آن از مباحث نوین در رسوب شناسی محیطی است. شناسایی کانون های ریزگرد با استفاده از روش های متعددی همچون تکنیک دورسنجی و ماهواره ای، مطالعات رسوب شناسی و ژئوشیمی، ردیابی رسوب با کمک مدل های آماری و داده کاوی و یا تلفیقی از این روش ها امکان پذیر است. مهم ترین عوامل ایجاد ریزگرد عبارتند از خشکسالی، فرسایش، عدم وجود پوشش گیاهی و همچنین مدیریت ناصحیح منابع آبی می باشد. برای مقابله با آثار ریزگرد مالچ پاشی، احداث بادشکن، احداث تله های رسوبی و مدیریت صحیح منابع آب از مهم ترین فاکتورها و راهکارهای کاهش توفان های ریزگرد و تثبیت کانون های گردوغبار می باشد. پدیده ریزگرد تاثیر مستقیم بر سلامت انسان و بخش کشاورزی و ساخت و ساز و تاثیر مستقیم و غیرمستقیم بر اقتصاد و کاهش کیفیت زندگی داشته است. وجود ۷ کانون داخلی ریزگرد در کنار حدود ۵ کانون خارجی ریزگرد در استان خوزستان، سبب شده که این استان همواره در معرض توفان های گرد و غبار قرار گیرد. ترکیب رسوب شناسی این ریزگردها عموماً در سه گروه سیلیکات، کربنات و تبخیری جای می گیرد و تیپ رسوبی عـمده نهشـته های کانون های داخلی دشت خوزستان گل ماسه ای با کمی گراول است. پارامترهای رسوب شناسی نهشته های کانون های گرد و غبار دشت خوزستان در یک روند قائم از شمال به جنوب بهبود پیدا می کنند. خاستگاه عمده نهشته های کانون های داخلی گنبد های نمکی، سازندهای مارنی، ماسه سنگی و کنگلومرای می باشد. پایش های زیست محیطی بر روی کانون های ریزگرد و نمونه های ریزگرد دشت خوزستان حاکی از وجود آلودگی های زیست محیطی متأثر از جنگ تحمیلی، فعالیت های نفتی و پتروشیمی در کنار فعالیت های صنعتی و کشاورزی می باشد.

کلمات کلیدی:

ریزگرد، کانون ریزگرد، دشت خوزستان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1129216>

